

Результати аналізу анкети «ОСКІ очима студентів»

Опитування було проведено у травні-червні 2022 року серед здобувачів вищої освіти ОНМедУ. Усього було опитано 357 здобувачів, з них за спеціальністю:

- «Медицина» – 79%,
- «Стоматологія» – 21%.

Об'єктивний структурований клінічний іспит (ОСКІ) (Objective Structured Clinical Examination (OSCE)) – сучасний тип оцінки знань, який використовується у медицині. При цьому здобувачу закладу вищої освіти чи лікарю, який підвищує свою кваліфікацію, пропонують різні клінічні ситуації, спостерігають за його діями, аналізують їх та максимально об'єктивно оцінюють його знання, вміння самостійно обстежити хворого, поставити діагноз, провести медичну маніпуляцію, надати кваліфіковану медичну допомогу тощо.^[1]

Переважає більшість опитаних – 96 % вважають, що складання ОСКІ завдяки власним знанням та практичним навичкам є можливим. При цьому 73 % впевнено стверджують, що це є «цілком можливо» і 23 % респондентів говорять, що скласти ОСКІ завдяки власним знанням та практичним навичкам «скоріше можливо, ніж неможливо». Лише 3 % вважають, що така ситуація скоріше неможлива і жодна людина не обрала варіант відповіді «зовсім неможливо» (див. **Таблицю 1**).

Таблиця 1.

Рівень можливості складання ОСКІ

	Варіанти відповідей	Кількість респондентів	%
1.	Цілком можливо	261	73
2.	Скоріше можливо, ніж неможливо	82	23
3.	Скоріше неможливо, ніж можливо	11	3
4.	Зовсім неможливо	0	-
5.	Інше	3	1
Разом		357	100

Більшість опитаних респондентів вважають, що набуті знання та навички під час навчання відповідають вимогам ОСКІ «цілком» або «частково». Отже, здобувачі вважають, що теоретичні знання «**цілком відповідають**» – **52,1 %** і **частково** – **41,5 %**. Практичні навички «**цілком відповідають**» – **46,4 %**, «**частково**» – **41,5**. Роботу з симуляційним обладнанням оцінили як таку, що «**цілком відповідає**» – **50,1%**, «**частково**» – **36,1 %**. Робота зі стандартизованими пацієнтами відповідає вимогам на думку здобувачів «**цілком**» – **42,0 %** та «**частково**» – **40,1 %**.

Але, варто звернути увагу на думку респондентів, які вважають, що деякі знання та навички або «**скоріше не відповідають**», або «**зовсім не відповідають**». Наприклад, категорія практичні навички – **7,6%** респондентів вважають, що ці навички скоріше не відповідають вимогам, також **7,8 %** опитаних вказують, що зовсім не відповідає вимогам ОСКІ робота зі стандартизованими пацієнтами (**більш детально див. Таблицю 2**).

Таблиця 2.

**Відповідність набутих знань та навичок під час навчання вимогам
ОСКІ**

		цілком відповіда ють	частково відповіда ють	скоріше не відповідаю ть	зовсім не відповіда ють
1.	Теоретичні знання	52,1	41,5	5	1,4
2.	Практичні навички	46,4	41,5	7,6	4,2
3.	Робота з симуляційним обладнанням	50,1	36,1	7	6,7
4.	Робота зі стандартизован ими пацієнтами	42	40,1	10,1	7,8

Окремо зазначимо емоційний стан респондентів. Отже, на запитання **«Чи хвилювались ви перед іспитом?»** було отримано наступні відповіді: **88 %** надали позитивну відповідь. Лише 12% респондентів вказують, ще не хвилювались перед іспитом.

Також респондентам пропонувалось конкретизувати, з приводу проходження яких станцій вони хвилювалися найсильніше. Зазначимо, що **більшість, а саме 177 осіб з 357** опитаних **не пов'язували** свій емоційний стан з проходженням будь-якої конкретної станції. При цьому, майже третина, а саме 105 здобувачів обрали варіант «внутрішня медицина», майже 10 %, а саме 39 і 34 людини обрали варіант «хірургія» та «невідкладні стани» відповідно. Також зазначимо, що 28 респондентів хвилювалися найсильніше з приводу проходження станції «гігієна» (див. Діаграму 1).

Діаграма 1. (частоти)

**РОЗПОДІЛ ВІДПОВІДЕЙ НА ЗАПИТАННЯ:
"З ПРИВОДУ ПРОХОДЖЕННЯ ЯКИХ СТАНЦІЙ, ВИ
ХВИЛЮВАЛИСЯ НАЙСИЛЬНІШЕ?"**

Головною причиною хвилювання здобувачів є **«брак досвіду з практичних навичок та роботи з симулятивним обладнанням» – 24 %** респондентів обрали саме цей варіант відповіді. Наступне місце в рейтингу причин займає варіант **«психологічний тиск» – 19 %** опитаних здобувачів обрали його. Окремо зазначимо, що на думку здобувачів вони мають **«недостатньо інформації щодо процедури проведення іспиту» – 15%** вказують саме на такий факт (див. Таблицю 3).

Таблиця 3.

Розподіл відповідей на запитання: «Що було причинами Вашого хвилювання?»

	Причини хвилювання	частоти	%	Ранг
1	Завдання не співпадають з тим, що вивчали під час опанування дисципліни	41	8	5
2	Занадто складні завдання	10	2	
3	Бракує досвіду з практичних навичок та роботи з симулятивним обладнанням	117	24	1
4	Необ'єктивність в оцінюванні відповідей на питання	26	5	
5	Обмаль часу на проходження цієї станції	60	12	4
6	Некомфортні умови при складанні іспиту	42	8	
7	Психологічний тиск	94	19	2
8	Недостатньо інформації щодо процедури проведення іспиту	74	15	3
9	Інше	33	4	
Разом		497	100	

Відповіді/цитування категорії «інше»:

- "ВСД"
- "Я завжди хвилююсь перед іспитами"
- "Занадто складні завдання"
- "Мнительность ", "Некомфортні умови при складанні іспиту"
- "Перший раз завжди трохи страшно від того що не до кінця уявляєш як все буде)"
- "Моє хвилювання будо пов'язано з тим що я завжди хвилююся перед складанням іспиту."

В середньому на підготовку ОСКІ респонденти витрачали від 3-х до 5 годин в день. Саме таку відповідь надали більшість респондентів (див. **Таблицю 4**).

Таблиця 4.

Розподіл відповідей на запитання: «Скільки годин в день Ви в середньому витрачали на підготовку до ОСКІ?»

	Години в витрачені середньому на підготовку ОСКІ	Кількість респондентів	Ранг
1.	0	2	
2.	0,5	1	
3.	1	5	
4.	2	28	
5.	3	54	3
6.	4	69	1
7.	5	63	2
8.	6	48	
9.	7	22	
10.	8	29	
11.	9	4	
12.	10	13	
13.	11	2	
14.	12	8	
15.	15	1	
16.	16	2	

У середньому здобувачі витратили від 5 до 14 днів на підготовку до іспиту. Найбільш популярними є наступні відповіді: 10 днів – вказали 65 респондентів, 7 днів вказали 55 респондентів, 5 днів – 53 і два тижні витратили на підготовку 52 людини (див. Таблицю 5).

Таблиця 5.

Розподіл відповідей на запитання: «Протягом скільки днів Ви готувалися до іспиту?»

	Кількість днів витрачених на підготовку ОСКІ	Кількість респондентів	Ранг
1.	1	4	
2.	2	8	
3.	3	10	
4.	4	8	
5.	5	53	3
6.	6	12	
7.	7	55	2
8.	8	9	
9.	9	4	
10.	10	65	1
11.	11	2	
12.	12	8	
13.	13	1	
14.	14	52	4
15.	15	10	
16.	16	1	
17.	17	2	
18.	18	1	
19.	20	15	
20.	21	7	
21.	24	1	
22.	25	3	
23.	28	1	
24.	40	1	
25.	60	5	
26.	90	4	
27.	100	1	
28.	120	1	
29.	366	1	

Щодо вдосконалення процедури підготовки та під час складання ОСКІ, то думки респондентів можна умовно розділити на 4 категорії.

Перша, **«Позитивні відповіді»**, до неї увійшли відповіді здобувачів, які вважають що під час підготовки та складання іспиту не треба нічого міняти, або потрібні часткові зміни. Перша група набрала 52 відповіді, що складає **25 %** від загальної кількості респондентів, що дали відповідь на запитання.

Друга група, визначимо її як **«Побажання щодо корекції процесу підготовки та складання іспиту»**, включає до себе інформацію що до потреб в консультаціях, практичній підготовці, наданнях необхідних алгоритмів та інформації щодо іспиту, також координації кафедр, налагодження комунікації між усіма учасниками освітнього процесу. Цей блок складається з відповідей 150 респондентів, що складає **72 %** від загальної кількості здобувачів, що надали відповідь на запитання.

Окремо звернемо увагу на 2 кейса, які умовно можна назвати **«Суб'єктивні оцінки»**, тут висловлювання респондентів стосуються, на їх власну думку, не об'єктивного оцінювання їхніх знань.

Також ми відокремили 4 відповіді, що пропонують або змінити формат, або взагалі – відмінити іспит (**детально див. Додаток 1**).

Варто зазначити, що лише **1** людина з опитаних респондентів даного анкетування відповіла позитивно на запитання **«Чи помітили Ви будь-які прояви корупції під час підготовки або проведення іспиту чи після його закінчення»**.

Додаток 1.

Угрупування відповідей на запитання «Що на Вашу думку, можна вдосконалити в процедурі підготовки та під час складання ОСКІ»? (в таблиці надані цитати респондентів)

1.	«Позитивні відповіді»	Кількість відповідей
	<ul style="list-style-type: none"> - Все було добре - Всё великолепно - Все добре. - Все добре - Все добре - Все добре є, аби війна закінчилась. - Все добре - Все нормально - На мій погляд все добре - Нічого - Мне понравилось, для меня это был лучший экзамен - Все вдосконалено - Всё на высшем уровне. - Все добре - На мой взгляд, в этом году все было комфортно - Все і так чудово - Все чудово - Все було на найвищому рівні - Все гарно організовано, дякую! Викладачі у нас найкращі! - Все й так гарно. - Все було дуже добре, дякую за виконану роботу, було дуже зручно що модератор сам включав станції - Все добре - Все було добре - Все було добре - Нічого, все добре - Та і так все добре - спасибо кафедре симуляционной медицины и акушерству/гинекологии за серьезный подход к подготовке студентов к оски, хотелось бы такого же на остальных кафедрах. 	52
2.	«Побажання щодо корекції процесу підготовки та складання іспиту».	
	<ul style="list-style-type: none"> - Создать чёткий перечень навыков для подготовки, использовать те навыки, которым уделяется внимание во время учебы - Потрібно щоб кожна кафедра заздалегідь приготувала необхідні алгоритми на іспит, а також кожна кафедра повинна говорити однакову інформацію, щодо процедури проведення самого іспиту - Більше консультації 	150

	<ul style="list-style-type: none"> - Більше приділити увагу прак навикам, в навчанні (в університеті) - Налаштувати зв'язок між кафедрами та студентами - Проводити пробне ОСКІ Надання алгоритмів - Надання відповідних алгоритмів (кафедра хірургії) - Знання деканату про організаційні, підготовчі та оцінювальні моменти з приводу ОСКІ - Частіше проводить консультації со студентами - Більше прикладів завдань, та їх роз'яснення - Збільшення кількості консультацій перед ОСКІ (не стосується кафедри педіатрії, консультацій було достатньо та пояснювали доступно) На экзамени по всіх предметах ввести складання навичок оскі Проводити більше консультацій з предметів, давати на деяких кафедрах більше роз'яснень, і вивчати все необхідне більш детально на парах. Зібрати буклет з підготовки до оскі по всім предметам, де будуть наведені усі алгоритми, норми, дії у випадку діагностики певних захворювань. - Більше давати можливостей студентам відвідувати кафедру симуляційних технологій, починаючи з 3 курсу, на кожній із дисциплін. Обізнаність викладачів, консультуючих з ОСКІ. Координацію кафедр, що готують питання до ОСКІ з екзаменаційним центром. Стандартизацію завдань до ОСКІ - Проблемою є те, що ми буквально не знаємо наші вже отриманні балі до кінця усього іспиту, що для багатьох є сильним фактором психологічного тиску. Запровадження підготовчих занять для кожної групи студентів, адже заняття які були у грудні-лютому були корисні, проте потрапити на них могли не всі, а лише ті, хто швидко записався. - інтеграція практичних навичок та симуляторів на кожному занятті, щоб відпрацювання навичок вистачало не тільки для здачі екзамену, а й для використання вмінь у робот - Провести більше консультацій для підготовки к ОСКІ. В цьому році найбільш інформативні консультації дала кафедра педіатрії і гігієни. Дуже прикро що саме 1,5 роки ми вчилися дистанційно і багато практичних навичок ми не встигли оволодіти. - Удосконалення алгоритмів , інформування студентів щодо проведення іспиту та надання достовірної інформації, матеріали для підготовки та проведення консультацій відповідними кафедрами для обговорення та роз'ясненням , питань та діагнозів що виносяться на іспит - Викладання алгоритмів. До станцій невідкладної медицини, педіатрії та гінекології взагалі нема ніяких питань, тому що були повністю викладені алгоритми. Усе було зрозуміло. Викладачі на кафедрі внутрішніх хвороб і гігієни змогли надати хороші консультації. 	
3.	«Суб'єктивні оцінки»	
	<ul style="list-style-type: none"> - На жаль, присутні прояви суб'єктивності в оцінюванні студентів: одна і та сама відповідь різними екзаменаторами 	2

	оцінюється з розбігом в 30-40 балів. Оті навички в центрі оскі, що ми проходили після 14:00 у лютому та січні дуже допомогли.	
4.	«Зміна формату та відміна іспиту»	
	<ul style="list-style-type: none"> - Офлайн режим, аде під час воєнного стану на жаль він є недоступним - Можно просто отменить этот экзамен 😊 - Відмінити ОСКІ - Я вважаю, що складання ОСКІ онлайн - не дуже умісно. 	4